

سنڌ ايڪٽ نمبر XIX مجريه 1996

SINDH ACT NO.XIX OF 1996

قائد عوام يونيورسٽي آف انجنيئرنگ، سائنس اينڊ ٽيڪنالاجي،

نوابشاھ ايڪٽ، 1996

THE QUAID-E-AWAM UNIVERSITY OF
ENGINEERING, SCIENCE AND
TECHNOLOGY, NAWABSHAH ACT, 1996

فهرست (CONTENTS)

تمهيد (Preamble)

دفعات (Sections)

1. مختصر عنوان ۽ شروعات

Short title and commencement

2. وصفون

Definitions

3. هيئت

Incorporation

4. يونيورسٽي جا اختيار

Powers of the University

5. يونيورسٽي جو دائره اختيار

Jurisdiction of the University

6. يونیورسٽي سمورن طبقن، فرقن وغیرہ لاءِ کلیل ھوندي

University open to all classes creeds etc

7. يونیورسٽي ۾ پڙھائي

Teaching in the University

8. يونیورسٽي شاگرد یونین

University Students union

9. چانسیلر

Chancellor

10. معائنو

Visitation

11. پرو چانسیلر

Pro_Chancellor

12. اٿارٽيون

Authorities

13. سینیٽ

Senate

14. سینیٽ جا اختیار ۽ ذمیداریون

Powers and duties of the Senate

15. سنڊيڪيٽ

Syndicate

16. سنڊيڪيٽ جا اختیار ۽ ذمیداریون

Powers and duties of the Syndicate

17. اکیڊمڪ ڪائونسل

Academic Council

18. اکیڊمڪ ڪائونسل جا اختیار ۽ ذمیداریون

Powers and duties of the Academic Council	19.
بين اٿارٽين جي جوڙجڪ، ڪم ڪار ۽ اختيار	
Constitution functions and powers of other Authorities	20.
ڪجهه اٿارٽين پاران ڪميٽين جي مقرري	
Appointment of Committees by certain Authorities	21.
اٿارٽين جي ميمبرن جي عهدي جي مدي جي شروعات	
Commencement of term of office of members of Authorities	22.
اٿارٽين جي ميمبرشپ بابت تڪرار	
Dispute about membership of Authorities	23.
اٿارٽين جي جوڙجڪ ۾ رندڙ ڪون	
Voids in the constitution of Authorities	24.
اٿارٽين جي ڪارروائين جي توثيق	
Validity of proceedings of authorities	25.
اٿارٽين جي ڪارروائين کي ختم ڪرڻ	
Annulment of proceedings of Authorities	26.
يونيورسٽي جا عملدار	
Officers of the University	27.
وائيس چانسلر	
Vice Chancellor	28.
وائيس چانسلر جا اختيار ۽ ذميداريون	
Powers and duties of the Vice Chancellor	29.
پرو وائيس چانسلر	
Pro_Vice_Chancellor	30.
رجسٽرار	
Registrar	

31. ڊائريڪٽر آف فنانس
Director of Finance
32. امتحانن جو ڪنٽرولر
Controller of Examinations
33. ريزيڊنٽ آڊيٽر
Resident Officer
34. ٻيا عملدار
Other Officers
35. سبب ڄاڻائڻ جو موقعو
Opportunity to show cause
36. سنڊيڪيٽ کي اپيلون ۽ انهن تي نظر ثاني
Appeals to and review by Syndicate
37. سپر اينوئيشن جي عمر
Age of Superannuation
38. پينشن، انشورنس، گريجوئيٽي، پروويڊنٽ فنڊ ۽ بينيوولينٽ فنڊ
Pension insurance Gratuity, provident Fund and Benevolent Fund
39. يونيورسٽي فنڊ
University Fund
40. آڊٽ ۽ اڪائونٽس
Audit and Accounts
41. افيليشن
Affiliation
42. ڪورسز جو اضافو
Addition of Courses

43. الحاق ڪيل تعليمي ادارن طرفان رپورٽون
Reports from affiliated educational institutions
44. الحاق ڪي ختم ڪرڻ
With draw of affiliation
45. الحاق ڪي ختم ڪرڻ کان انڪار خلاف اپيل
Appeal against refusal of withdrawal of affiliation
46. قانون
Statutes
47. ضابطا
Regulations
48. قاعدا
Rules
49. ڪارروائي تي پابندي
Bar of Jurisdiction
50. ضمانت
Indemnity
51. رنڊڪون ختم ڪرڻ
Repeal of Difficulties
52. منسوخ
Repeal

سنڌ ايڪٽ نمبر XIX مجريه 1996

SINDH ACT NO.XIX OF 1996

قائد عوام يونيورسٽي آف انجنيئرنگ، سائنس اينڊ
ٽيڪنالاجي، نوابشاھ ايڪٽ، 1996

THE QUAID-E-AWAM
UNIVERSITY OF ENGINEERING,
SCIENCE AND TECHNOLOGY,
NAWABSHAH ACT, 1996

[29 آڪٽوبر 1996]

ايڪٽ جنهن ذريعي قائد عوام يونيورسٽي آف انجنيئرنگ،
سائنس اينڊ ٽيڪنالاجي، نوابشاھ قائم ڪئي ويندي.
جيئن ته قائد عوام يونيورسٽي آف انجنيئرنگ، سائنس اينڊ
ٽيڪنالاجي، نوابشاھ قائم ڪرڻ ضروري ٿي پئي آهي؛
ان کي هن ريت جوڙي لاڳو ڪيو ويندو:

باب I-

شروعاتي

1. (1) هن ايڪٽ کي قائد عوام يونيورسٽي آف
انجنيئرنگ، سائنس اينڊ ٽيڪنالاجي نوابشاھ،
ايڪٽ، 1996 سڏيو ويندو.

(2) هي فوري طور تي لاڳو ٿيندو.

2. هن ايڪٽ ۾، جيستائين ڪجهه مضمون ۽ مفهوم

تمهيد (Preamble)

مختصر عنوان ۽
شروعات

Short title and
commencement

جي متضاد نه هجي، تيستائين:

- (a) “اڪيڊمڪ ڪائونسل” مطلب يونيورسٽي جي اڪيڊمڪ ڪائونسل؛
- (b) “الحاق ٿيل ڪاليج” مطلب يونيورسٽي ۾ ضم ٿيل ڪاليج؛
- (c) “اختياري” مطلب دفعو 12 تحت ڄاڻايل يونيورسٽي جي اختيارين مان ڪا به اختياري؛
- (d) “چانسلر” مطلب يونيورسٽي جو چانسلر؛
- (e) “ڪاليج” مطلب هڪ ڪاليج ۽ جنهن ۾ شامل آهي هڪ ادارو جنهن ۾ انجنيئرنگ، ٽيڪنالاجي ۽ اهڙن ٻين لاڳاپيل مضمونن جي ڪورسز جي پڙهائي جي هدايتن يا پريڪٽيڪل ٽريننگ جا انتظام هجن، جيئن بيان ڪيو ويو هجي؛
- (f) “ڊين” مطلب فيڪلٽي جو هيڊ؛
- (g) “فيڪلٽي” مطلب يونيورسٽي جو تدريسي عملو؛
- (h) “حڪومت” مطلب سنڌ حڪومت؛
- (i) “عملدار” مطلب دفعو 26 ۾ ڄاڻايل يونيورسٽي جي عملدارن مان ڪوبه عملدار؛
- (j) “بيان ڪيل” مطلب قانونن، ضابطن ۽ قاعدن موجب بيان ڪيل؛
- (k) “پرنسيپال” مطلب ڪاليج جو هيڊ؛
- (l) “پرو چانسلر” مطلب يونيورسٽي جو پرو چانسلر؛
- (m) “رجسٽرڊ گريجوئيٽ” مطلب يونيورسٽي جو هڪ

گريجوئيٽ جنهن جو نالو ان مقصد لاءِ رکيل رجسٽر ۾ داخل هجي ۽ جنهن ۾ شامل آهي ڪنهن تصديق ٿيل يونيورسٽي جو هن ايڪٽ تحت بيان ڪيل ڪنهن به مضمون ۾ ۽ گريجوئيٽ جيڪو صوبي سنڌ جو رهواسي هجي سواءِ ڪراچي ڊويزن جي، ۽ جنهن جو نالو ڄاڻايل رجسٽر ۾ داخل هجي؛

(n) “ضابطا” مطلب هن ايڪٽ تحت جوڙيل يا جوڙيا ويندڙ ضابطا؛

(o) “قاعدا” مطلب هن ايڪٽ تحت جوڙيل يا جوڙيا ويندڙ ضابطا؛

(p) “سينيٽ” مطلب يونيورسٽي جي سينيٽ؛

(q) “قانون” مطلب هن ايڪٽ تحت جوڙيل يا جوڙيا ويندڙ قانون؛

(r) “سنڊيڪيٽ” مطلب يونيورسٽي جي سنڊيڪيٽ؛

(s) “استاد” مطلب هڪ شخص جيڪو يونيورسٽي يا ڪاليج ۾ ڪنهن ڄاڻايل ڪورس يا ڪورسن ۾ تعليم ڏئي رهيو هجي ۽ جنهن ۾ شامل آهي اهو شخص جيڪو اهڙيءَ ريت ضابطن ۾ ڄاڻايو ويو هجي؛

(t) “ٽيچنگ ڊپارٽمينٽ” مطلب يونيورسٽي طرفان قائم ڪيل ۽ سنڀاليل يا تصديق ڪيل هڪ تدريسي شعبو؛

(u) “يونيورسٽي” مطلب قائد عوام يونيورسٽي آف

انجنيئرنگ، سائنس ايند ٽيڪنالاجي، نوابشاهه؛
(V) “وائيس چانسيلر” مطلب يونيورسٽي جو وائيس
چانسيلر.

باب II

يونيورسٽي

شموليت
Incorporation

3. (1) هڪ يونيورسٽي هوندي، جنهن کي قائد عوام
يونيورسٽي آف انجنيئرنگ، سائنس ايند
ٽيڪنالاجي، نوابشاهه سڏيو ويندو.
- (2) يونيورسٽي چانسيلر، پرو چانسيلر، سمورن عملدارن،
يونيورسٽي جي سمورن استادن ۽ اختيارين جي ٻين ميمبرن
تي مشتمل هوندي.
- (3) يونيورسٽي باڊي ڪارپوريت هوندي، جنهن کي حقيقي
وارثي ۽ عام مهر هوندي، جيڪا ڄاڻايل نالي سان ڪيس
ڪري سگهندي ۽ ان تي ڪيس ٿي سگهندو.
- (4) يونيورسٽي انجنيئرنگ، سائنس ۽ ٽيڪنالاجي سان
لاڳاپيل مضمونن ۾ ڪلاسز هلائيندي ۽ ڊگريون ڏيندي.
- (5) يونيورسٽي ٻنهي قسم جي منقول ۽ غير منقول ملڪيت
حاصل ڪرڻ جي مجاز هوندي، يا وڪرو ڪرڻ يا ٻي
صورت ۾ ان ۾ شامل ڪنهن ملڪيت کي منتقل ڪرڻ يا
هن ايڪٽ جي مقصدن لاءِ ڪنهن ٽيڪي ۾ شامل ٿيڻ جي
مجاز هوندي.
- (6) سمورين حاصل ڪيل يا قبضو ڪيل ملڪيتون ۽
حاصل ڪيل سمورا حق ۽ واسطا، ۽ مهراڻ يونيورسٽي آف
انجنيئرنگ ايند ٽيڪنالاجي ۾ شامل سمورا اثاثا، اڳوڻي
ڪاليج آف انجنيئرنگ ايند ٽيڪنالاجي نوابشاهه جي

سلسلي ۾ ڄاڻايل يونيورسٽي ۾ شامل ٿي ويندا، هن ايڪٽ جي لاڳو ٿيڻ سان يونيورسٽي ڏانهن منتقل ٿي ويندا.

(7) مٿي ڄاڻايل ڪاليج ۾ خدمتون سرانجام ڏيندڙ سمورا ملازم بشمول سنڌ يونيورسٽي جي استادن ۽ عملدارن جي، هن ايڪٽ جي فوري طور لاڳو ٿيڻ کان اڳ يونيورسٽي جي ملازمت ڏانهن منتقل ٿي ويندا ۽ اهڙين شرطن ۽ ضابطن موجب جيئن يونيورسٽي طئي ڪري.

بشرطيڪ اهڙا شرط ۽ ضابطا يونيورسٽي ڏانهن منتقل ٿيڻ کان اڳ ملازمن کي ملندڙ سهولتون کان گهٽ فائديمند نه هوندا.

(8) يونيورسٽي جو مرڪزي دفتر نوابشاهه ۾ هوندو.

4. يونيورسٽي کي هيٺيان اختيار حاصل هوندا:

(a) انجنيئرنگ، سائنس ۽ ٽيڪنالاجي بشمول ٽيڪسٽائيل ۽ آٽوموبائيل انجنيئرنگ ۽ شگر ۽ ايگرو بيسڊ فوڊ پروسيسنگ ٽيڪنالاجي جي ۽ اهڙن ٻين لاڳاپيل مضمونن ۾ تعليم ۽ تحقيق فراهم ڪرڻ، ۽ ترقي ۽ ڄاڻ جي فراهمي، جيئن بيان ڪيو ويو هجي؛

(b) يونيورسٽي ۽ ڪاليجز ۾ پڙهايا ويندڙ ڪورسز آف اسٽڊيز بيان ڪرڻ؛

(c) امتحان منعقد ڪرڻ ۽ ڊگريون، ڊپلوما، سرٽيفڪيٽس ۽ ٻيون اڪيڊمڪ ڊسٽنڪشنز اهڙن ماڻهن کي بيان ڪيل شرطن موجب ڏيڻ، جيڪي انهن مقصدن لاءِ داخل ٿيا ۽ جن انهن جا امتحان پاس ڪيا هجن.

(d) ڄاڻايل طريقيڪار موجب جن ماڻهن جي چانسلر منظوري ڏئي انهن کي اعزازي ڊگريون يا ٻيون اڪيڊمڪ

يونيورسٽي جا اختيار
Powers of the
University

دستڪشنز ڏيڻ؛

(e) اهڙن ماڻهن کي ڊگريون ڏيڻ جن بيان ڪيل شرطن موجب آزاديءَ تي تحقيق ڪئي هجي؛

(f) اهڙن ماڻهن کي مخصوص ڪورس پڙهائڻ يا تربيت ڏيڻ جيڪي يونيورسٽي جا شاگرد نه هجن ۽ انهن کي سرٽيفڪيٽ ۽ ڊپلوما ڏيڻ؛

(g) ڪاليجن کي ڄاڻايل طريقيڪار موجب الحاق يا ڌار ڪرڻ؛

(h) ڄاڻايل طريقيڪار موجب ڪاليجن کي مراعتن ۾ شامل ڪرڻ يا انهن جون اهڙيون مراعتون ختم ڪرڻ؛

(i) الحاق ٿيل يا الحاق ٿيڻ جي خواهش رکندڙ ڪاليجن جي جاچ ڪرڻ؛

(h) ٻين يونيورسٽيز يا سکيا جي هنڌن تي پاس ڪيل امتحانن يا پڙهائي جي گذاريل عرصي کي يونيورسٽي جي امتحانن جي پڙهائي جي عرصي برابر قبول ڪرڻ يا اهڙي منظوري کي رد ڪرڻ؛

(k) ٻين يونيورسٽيز يا پبلڪ اٿارٽيز سان اهڙي طريقي ۽ اهڙن مقصدن لاءِ سهڪار ڪرڻ، جيئن اها طئي ڪري؛

(l) پڙهائي، تحقيق، واڌاري، انتظاميه، تربيت ۽ اهڙن ٻين مقصدن سان لاڳاپيل آساميون پيدا ڪرڻ ۽ انهن آسامين تي ماڻهو مقرر ڪرڻ؛

(m) ڪنهن الحاق ٿيل ڪاليج جي استاد يا اهڙي ڪنهن ٻئي شخص کي يونيورسٽي جي استاد طور مڃتا ڏيڻ؛

(n) ڄاڻايل طريقيڪار موجب فيلوشپس، اسڪالرشپس، برسرين، ميڊلس ۽ انعام منعقد ڪرڻ ۽ ڏيڻ.

(o) پڙهائي ۽ تحقيق جي ترقي لاءِ ٽيچنگ ڊپارٽمينٽ،
ڪاليجز فيڪلٽيز ادارا، سينٽرز آف ايڪسيلنس، ميوزيمز
۽ ٻيا سکيا جا مرڪز قائم ڪرڻ ۽ انهن جي مرمت، سار
سنيال ۽ هلائڻ لاءِ اهڙا انتظام ڪرڻ، جيئن اها طئي ڪري،
(p) يونيورسٽي ۽ ڪاليج جي شاگردن جي رهائشن جو
ضابطو رکڻ، رهائش جا هالس قائم ڪرڻ ۽ سنيال ۽
شاگردن جي هاسٽلس ۽ لاجنگ لاءِ ڪنهن هنڌ جي منظوري
ڏيڻ؛

(q) يونيورسٽي ۽ ڪاليجن جي شاگردن جي نظم و ضبط تي
نظرداري ڪرڻ ۽ ضابطو رکڻ ۽ اهڙن شاگردن جي ايڪسٽرا
ڪيوريلڪولر ۽ ريكريشنل سرگرمين کي هٿي وٺرائڻ ۽
انهن جي صحت ۽ عام پلائي کي هٿي وٺرائڻ لاءِ انتظام
ڪرڻ؛

(r) انهن جي خلاف انتظامي ڪارروائي ڪرڻ، ۽ شاگردن
تي ڄاڻايل طريقي موجب ڏنڊ مڙهڻ؛

(s) اهڙيون فيس ۽ ٻيون ادائگيون لڳائڻ ۽ اوڳاڙڻ، جيئن اها
طئي ڪري؛

(t) يونيورسٽي کي مليل ملڪيت، منتقل ڪيل ملڪيت ۽
گرانٽس، وصيتن، ٽرسٽس، تحفن، عطين، انڊومينٽس ۽ ٻين
چندن کي حاصل ڪرڻ ۽ سنيالڻ، ۽ اهڙي ملڪيت،
گرانٽس، وصيتن، ٽرسٽس، تحفن، عطين، انڊومينٽس يا
اهڙيءَ ريت ڪيل چندن جي نمائندگي ڪندڙ ڪنهن فنڊ
جي سيڙپڪاري ڪرڻ، جيئن اها مناسب سمجهي.

(u) تحقيق ۽ ٻين ڪمن جي ڇپائي ۽ اشاعت جو اتمام
ڪرڻ؛ ۽

يونيورسٽي جو دائره
اختيار
Jurisdiction of
the University

يونيورسٽي سمورن
طبقتن، فرقن وغيره لاءِ

(V) اهڙا ٻيا قدم ڪڍڻ ۽ شيون ڪرڻ، پوءِ اهي مٿي ڄاڻايل اختيارن موجب هجن يا نه، جيڪي يونيورسٽي جي پڙهائي، سکيا ۽ تحقيق ۽ پڙهائي، افيليئيٽنگ ۽ ايگزيمننگ باڊي جي مقصدن حاصل ڪرڻ لاءِ ضروري هجن.

5. (1) جيستائين ڪجهه ڪنهن قانون جي متضاد نه هجي، يونيورسٽي کي سڄي صوبي سنڌ ۾ اهڙن علائقن تي دائره اختيار هوندو، جيئن حڪومت طئي ڪري.

بشرطيڪ، حڪومت يونيورسٽي سان صلاح بعد، عام يا خاص حڪم ذريعي، دائره اختيار کي تبديل ڪري سگهي ٿي.

(2) هن ايڪٽ جي لاڳو ٿيڻ کانپوءِ، هن ايڪٽ جي گنجائشن سان لاڳاپيل ٻين سمورن قانونن جون گنجائشون، جيڪي يونيورسٽي جي دائره اختيار ۾ وقتي طور لاڳو هيون، اهي لاڳو نه ٿينديون.

(3) يونيورسٽي جي دائره اختيار ۾ ايندڙ ڪو به ڪاليج حڪومت جي اجازت کان سواءِ يونيورسٽي جو الحاق حاصل نه ڪندو يا يونيورسٽي سان الحاق ٿيل نه رهندو.

(4) ذيلي دفعو (3) تحت، يونيورسٽي جي دائره اختيار ۾ ايندڙ سمورا ڪاليج، هن ايڪٽ جي لاڳو ٿيڻ سان يونيورسٽي ۾ الحاق ٿي ويندا.

6. يونيورسٽي سمورن ماڻهن پوءِ اهي ڪهڙي به جنس، مذهب، نسل، طبقي، درجي يا رنگ جا هجن انهن لاءِ کليل هوندي ۽ ڪنهن به ماڻهو کي يونيورسٽي جي مراعتن کان اهڙن بنيادن تي انڪار نه ڪيو ويندو:

بشرطيڪ هن دفعو مان ڪنهن به ڳالهه جو اهو مطلب نه ورتو

کلیل هوندي
University open
to all classes
creeds etc

يونيورستي ۾ پڙهائي
Teaching in the
University

يونيورستي شاگرد
يونين
University
Students union

ويندو ته اها شاگردن کي سندن مذهبي عقيدن موجب پڙهائي
ويندڙ مذهبي تعليم کي نه روکيندي، پر اها ائين پڙهائي
ويندي، جيئن طئي ڪيو وڃي.

7. (1) يونيورستي يا ڪاليجن ۾ مختلف ڪورسن ۾
سموري پڙهائي ڄاڻايل طريقيڪار موجب ڪئي ويندي، ۽
ان ۾ شامل هوندا ليڪچرس، ٽيوٽوريلس، بحث مباحثا،
سيمينار مظاهرا، ليباريٽريز ۾ عملي ڪم ۽ ورڪشاپ ۽
هدايت جا ٻيا طريقا.

(2) يونيورستي يا ڪاليج جي ڪنهن بيان ڪيل ڪورس
۾ پڙهائي جو اهڙي اختياري طرفان انتظام ڪيو ويندو
جيئن بيان ڪيو ويو هجي.

(3) يونيورستي ۽ ڪاليج ۾ پڙهائي جا ڪورسز ۽ نصاب
اهڙو هوندو جيئن بيان ڪيو ويو هجي.

بشرطيڪ پيچلرز ڊگري جي سطح تي، سمورين فيڪلٽيز ۾
هڪ ڊسپلين هوندو جنهن کي ”اسلامڪ اينڊ پاڪستان
اسٽڊيز ڊسپلين“ سڏيو ويندو جيڪو سمورن مسلمان
شاگردن لاءِ لازمي هوندو ۽ غير مسلم شاگردن کي اهڙي
ڊسپلين لاءِ هڪ آپشن ايٿڪس اينڊ پاڪستان اسٽڊيز
جو آڇيو ويندو.

8. (1) بيان ڪيل طريقي موجب يونيورستي جي شاگردن
جي يونين جوڙي ويندي، جنهن کانپوءِ ان کي يونين سڏيو
ويندو.

(2) ڪم ۽ مراعتون ۽ يونين سان لاڳاپيل ٻيا سمورا معاملو
ايئن هوندا، جيئن بيان ڪيا ويا هجن.

باب III

چانسیلر Chancellor	چانسیلر ۽ پرو چانسیلر 9. (1) سنڌ جو گورنر يونيورسٽي جو چانسیلر هوندو. (2) چانسیلر جڏهن موجود هجي، يونيورسٽي جي ڪانوڪيشن جي صدارت ڪندو.
جاچ پڙتال Visitation	10. (1) چانسیلر يونيورسٽي سان سڌيءَ ريت يا اڻ سڌيءَ ريت لاڳاپيل ڪنهن معاملي يا مسئلي جي جاچ پڙتال يا پڇا ڳا ڪرائي سگهي ٿو ۽ ان سلسلي ۾ هڪ يا هڪ کان وڌيڪ ماڻهو اهڙي جاچ پڙتال يا پڇا ڳا لاءِ مقرر ڪري سگهي ٿو.
	(2) سنڊيڪيٽ کي ذيلي دفعه (1) تحت جاچ پڙتال يا پڇا ڳا بابت نوٽيس ڏنو ويندو ۽ ان تي اهڙي جاچ پڙتال يا پڇا ڳا ۾ پيش ترجماني ڪرڻ حق هوندو.
	(3) جاچ پڙتال يا پڇا ڳا مڪمل ٿيڻ کانپوءِ، چانسیلر ان جي نتيجن بابت پنهنجي راءِ کان سنڊيڪيٽ کي آگاهه ڪندو ۽ سنڊيڪيٽ جو ردعمل معلوم ڪرڻ کانپوءِ، چانسیلر سنڊيڪيٽ کي اهڙو قدم کڻڻ جي صلاح ڏئي سگهي ٿو يا اهڙي وقت دوران اهڙي شئي ڪرڻ کان منع ڪري سگهي ٿو، جيئن اهو ان سلسلي ۾ بيان ڪري.
	(4) جتي سنڊيڪيٽ ذيلي دفعه (3) تحت چانسیلر طرفان ڏنل صلاح تي ڄاڻايل وقت دوران عمل ڪرڻ ۾ ناڪام ٿئي ٿي ته، چانسیلر وضاحت يا سنڊيڪيٽ طرفان پيش ڪيل عريضي تي غور ڪرڻ کانپوءِ، اهڙيون هدايتون جاري ڪري سگهي ٿو، جيئن اهو مناسب سمجهي ۽ اها وائيس چانسیلر جي ذميواري هوندي ته اهو اهڙين هدايتن تي عملدرآمد ڪي يقيني بڻائي.

پرو چانسیلر
Pro_Chancellor

11. (1) تعلیم وارو وزیر یونیورسٹی جو پرو چانسیلر هوندو: بشرطیکه جڏهن هڪ کان وڌيڪ تعلیم وارا وزیر هجن ته هائیر اینڊ ٽیکنیکل ایجوکیشن جو وزیر پرو چانسیلر ٿیندو.

(2) جڏهن چانسیلر غیر حاضر هجي یا ٻي صورت ۾ اهڙيءَ ریت عمل ڪرڻ کان قاصر هجي ته پرو چانسیلر، چانسیلر جا اختیار استعمال ڪندو ۽ ان جا ڪم سرانجام ڏیندو.

باب IV

یونیورسٹی جون اختیاریون

12. هيٺيون یونیورسٹی جون اختیاریون هونديون:

(i) سینیٽ؛

(ii) سنڊيڪيٽ؛

(iii) اڪيڊمڪ ڪائونسل؛

(iv) بورڊز آف فيڪلٽیز؛

(v) بورڊز آف اسٽڊیز؛

(vi) سليڪشن بورڊ؛

(vii) ایڊوائسڊ اسٽڊیز اینڊ ریسرچ بورڊ؛

(viii) فنانس اینڊ پلاننگ ڪميٽي؛

(ix) افیلیئیشن ڪميٽي؛

(x) ڊسپلین ڪميٽي؛ ۽

(xi) اهڙيون ٻيون باڊیز جيئن قانونن ۾ بیان ڪیون وین هجن.

13. (1) سینیٽ مشتمل هوندي:

(i) چانسیلر؛

(ii) پرو چانسیلر؛

اختیاریون
Authorities

سینیٽ

(iii) سمورا عملدار:

(iv) سنڊيڪيٽ جا سمورا ميمبر:

(v) اميريٽس پروفيسرن سميت يونيورسٽي جا سمورا پروفيسر:

(vi) پروفيسرز ڪانسواءِ يونيورسٽي جا چار استاد جن جي گهٽ ۾ گهٽ ٽي سال يونيورسٽيءَ ۾ ملازمت هجي، اهي سمورن يونيورسٽي جي استادن طرفان چونڊيا ويندا:

(vii) الحاق ٿيل ڪاليجن جا سمورا پرنسپال:

(viii) شاگرد يونينس جون ٻه نمائندگيون، يعني، يونيورسٽي جي اسٽوڊنٽس يونينس جو صدر ۽ اهڙن صدر پاران الحاق ٿيل ڪاليجن جي اسٽوڊنٽس يونينس جا صدر چونڊيا ويندا:

(ix) ثانوي ۽ اعليٰ ثانوي تعليمي بورڊ، حيدرآباد جو چيئرمين:

(x) سمورن گريجوئيٽس پاران انهن منجهان هڪ رجسٽرڊ گريجوئيٽ کي چونڊيو ويندو ۽

(xi) ناليوارن انجنيئرن ۽ انجنيئرنگ ۽ ٽيڪنالاجي ۾ ماهرن منجهان ٻن ڄڻن کي چانسيلر طرفان نامزد ڪيو ويندو.

(2) چانسيلر يا ان جي غير موجودگي ۾، پرو چانسيلر يا ٻنهي جي غير موجودگي ۾، وائيس چانسيلر سينيٽ جو چيئرمين هوندو.

(3) ايڪس آفيسو ميمبرن ڪانسواءِ سينيٽ جا ميمبر، ٽن سالن لاءِ عهدو رکندا ۽ جيڪڏهن اهڙي ڪنهن ميمبر جو عهدو مدو پورو ٿيڻ کان اڳ خالي ٿئي ٿو ته اهڙي آسامي

ذيلي دفعه (1) تحت پري ويندي ۽ اهڙي آسامي تي مقرر
ڪيل ميمبر رهيل مدي تائين عهدو رکي سگهندو.

(4) سينيٽ سال ۾ گهٽ ۾ گهٽ ٻه دفعا وائيس چانسلر
طرفان چانسلر جي مشوري سان طئي ڪيل تاريخن تي
گڏجاڻي ڪندي.

(5) سينيٽ جي گڏجاڻي جو ڪورم ميمبرن جي ٽوٽل انگ
جو هڪ ڀاڱي تي برابر هوندو جنهن کي هڪ جي نسبت
برابر ڳڻيو ويندو.

14. هن ايڪٽ جي گنجائشن موجب سيڪيٽ کي هيٺيان
اختيار هوندا:

سينيٽ جا اختيار ۽

ذميداريون

Powers and
duties of the
Senate

(a) قانونن تي غور ڪرڻ ۽ منظوري ڏيڻ؛

(b) سالياني رپورٽ، اڪائونٽس جي سالياني اسٽيٽمينٽ ۽
سالياني ۽ نظرثاني ٿيل بجيٽ ڪاٺڻ تي غور ڪرڻ ۽
منظوري ڏيڻ؛

(c) هن ايڪٽ جي گنجائشن موجب اختيارين ۾ ميمبر
مقرر ڪرڻ؛

(d) پنهنجي اختيارن مان ڪي به ڪنهن اختياري يا عملدار
يا ڪميٽي يا ذيلي ڪميٽي حوالي ڪرڻ؛ ۽

(e) اهڙا ٻيا ڪم سرانجا ڏيڻ جيئن قانونن ۾ بيان ڪيا ويا
هجن.

15. (1) سنڊيڪيٽ مشتمل هوندي:

سنڊيڪيٽ

Syndicate

(i) وائيس چانسلر، جيڪو چيئرمين هوندو؛

(ii) پرو وائيس چانسلر؛

(iii) صوبائي اسيمبلي جو هڪ ميمبر، جيڪڏهن ڪو
هجي، اسيمبلي جي اسپيڪر طرفان نامزد ڪيو ويندو؛

- (iv) سينيٽ جا ٻه ميمبر سينيٽ طرفان چونڊيا ويندا؛
- (v) سنڌ هاءِ ڪورٽ جو چيف جسٽس يا ان طرفان نامزد ڪيل هاءِ ڪورٽ جو هڪ جج؛
- (vi) سنڌ حڪومت جي تعليم کاتي جو سيڪريٽري؛
- (vii) يونيورسٽي گرائنٽس ڪميشن جو هڪ نامزد ڪيل؛
- (viii) هڪ ڊين چانسلر طرفان وائيس چانسلر جي سفارش تي نامزد ڪيو ويندو؛
- (ix) (a) هڪ پروفيسر يونيورسٽي جي پروفيسرن پاران انهن منجهان چونڊيو ويندو؛
- (b) هڪ ايسوسيئيٽ پروفيسر يونيورسٽي جي ايسوسيئيٽ پروفيسرن پاران انهن منجهان چونڊيو ويندو؛
- (c) هڪ اسٽنٽ پروفيسر يونيورسٽي جي اسٽنٽ پروفيسرن پاران انهن منجهان چونڊيو ويندو؛
- (d) هڪ ليڪچرر گهٽ ۾ گهٽ ٻن سالن جي ملازمت جي تجربي سان يونيورسٽي جي ليڪچررن پاران انهن منجهان چونڊيو ويندو؛
- (e) يونيورسٽي جي طرفان ٺيڪي ۾ داخل ٿيڻ؛
- (f) عمارتون ۽ ٻيا احاطا، لائبريرين فرنيچر، سامان، اوزار ۽ اهڙيون ٻيون يونيورسٽي کي گهربل شيون فراهم ڪرڻ؛
- (g) رهائش لاءِ هال ٺهرائڻ ۽ انهن جي نگهباني ڪرڻ يا شاگردن لاءِ هاسٽلون ٺهرائڻ سنڀالڻ ۽ شاگردن جي اهڙي رهائش لاءِ ڪوهنڌ چونڊڻ؛
- (h) ڪاليجن کي الحاق ڏيڻ يا انهن جو الحاق ختم ڪرڻ؛
- (i) ڪاليجن کي پنهنجي مراعتون ۾ شامل ڪرڻ يا انهن جو اهڙين مراعتن کان خارج ڪرڻ؛

- (j) ڪاليجن ۽ تدريسي شعبن جون انسپيڪشنز ڪرائڻ؛
- (k) پڙهائي، تحقيق، ترقي، انتظاميا، تربيت ۽ ان سان لاڳاپيل ڪن ٻين مقصدن لاءِ آساميون پيدا ڪرڻ؛
- (l) سليڪشن بورڊ جي سفارش تي يونيورسٽي استاد ۽ بي بي ايس 17 ۽ ان کان مٿي عهدن تي ملازم مقرر ڪرڻ؛
- (m) اهڙين شرطن ۽ ضابطن موجب امپريٽس پروفيسرس مقرر ڪرڻ، جيئن بيان ڪيو ويو هجي؛
- (n) عملدار (سواءِ وائيس چانسلر جي)، استادن ۽ ٻين ملازمن کي ڄاڻايل طريقيڪار موجب سسپينڊ ڪرڻ، سزا ڏيڻ ۽ ملازمت کان هٽائڻ؛
- (o) هن ايڪٽ جي گنجائشن موجب اختيارين ۾ ميمبر مقرر ڪرڻ؛
- (p) چانسلر جي منظوري سان، ڄاڻايل شرطن موجب اعزازي ڊگريون ڏيڻ؛
- (q) سينيٽ کي پيش ڪرڻ لاءِ قانونن جا ڊرافٽس تجويز ڪرڻ؛
- (r) اڪيڊمڪ ڪائونسل طرفان تجويز ڪيل ضابطن تي غور ڪرڻ ۽ منظوري ڏيڻ، يا اڪيڊمڪ ڪائونسل جي مشوري کانپوءِ ضابطا جوڙڻ؛
- (s) يونيورسٽي جي معاملن بابت سينيٽ کي پيش ڪرڻ ۽ منظوري لاءِ سالياني رپورٽ تيار ڪرڻ؛
- (t) سينيٽ طرفان ڪنهن به معاملي تي طلب ڪيل رپورٽ پيش ڪرڻ؛
- (x) چانسلر طرفان تي ناميارا ماڻهو نامزد ڪيا ويندا؛
- (xi) الحاق ٿيل ڪاليج جو هڪ پرنسپال، جيڪڏهن ڪو

هجي، ۽ ڪانسٽيٽونٽ ڪاليج جو هڪ پرنسپال،
جيڪڏهن ڪوهجي، چانسيلر طرفان نامزد ڪيو ويندو.
(xii) يونين جو صدر، ۽

(xiii) هڪ عالم، ۽ هڪ عورت جيڪي ڪنهن تعليمي
اداري ۾ ملازمت نه ڪندا هجن، چانسيلر طرفان نامزد ڪيا
ويندا؛

(2) ايڪس آفيشو ميمبرن ڪانسواءِ سنڊيڪيٽ جو ميمبر
پن سالن لاءِ عهدو رکندو ۽ جيڪڏهن ڪنهن ميمبر جو
عهدو مدو ختم ٿيڻ کان اڳ ۾ خالي ٿئي ٿو ته اهڙي آسامي
ذيلي دفعه (1) تحت پري ويندي ۽ اهڙي آسامي تي مقرر
ڪيل ميمبر رهيل مدي لاءِ عهدو رکي سگهندو.

(3) سنڊيڪيٽ جي گڏجاڻيءَ جو ڪورم ڪل ميمبرن جي
اڌ برابر هوندو جنهن جي نسبت هڪ برابر سمجهي ويندي.

16. (1) سنڊيڪيٽ يونيورسٽي جي ايگزيڪيوٽو باڊي
هوندي ۽ هن ايڪٽ جي گنجائشن ۽ قانونن موجب،
يونيورسٽي جي معاملن ۽ ملڪيت تي عام نظرداري رکندي.

(2) مٿي چاڻايل اختيارن جي عام حيثيت سان تضاد
ڪانسواءِ، ۽ هن ايڪٽ جي گنجائشن ۽ قانونن موجب،
سنڊيڪيٽ کي هيٺيان اختيار حاصل هوندا:

(a) طريقو طئي ڪرڻ، قبضو ڏيڻ ۽ يونيورسٽي جي عام مهر
جو استعمال ڪرڻ؛

(b) يونيورسٽي طرفان ڪا منقوله يا غير منقوله ملڪيت
منتقلي يا وڪري ذريعي يا ڪنهن ٻئي معاملي ۾ رکڻ،
سنيالڻ، حاصل ڪرڻ يا وٺڻ؛

(c) يونيورسٽي طرفان فنڊس رکڻ، انتظام ڪرڻ ۽ انهن تي

سنڊيڪيٽ جا اختيار
۽ ذميداريون
Powers and
duties of the
Syndicate

ضابطو رکڻ ۽ فنانس ۽ پلاننگ ڪميٽي جي مشوري سان
اهڙا فنڊس حڪومتي سيڪيورٽيز ۾ سيڙاڻ يا ٻين اهڙين
سيڪيورٽيز ۾ جيئن بيان ڪيو ويو هجي؛

(d) سالياني ۽ نظرثاني ٿيل بجيت کائن تي غور ڪرڻ ۽
ان سلسلي ۾ سينيٽ کي مشورو ڏيڻ، ۽ خرچ جي مکيه مد
مان ٻين ڏانهن فنڊس کي خرچ ڪرڻ؛

(e) يونيورسٽي جي اثاثن ۽ وسيلن سميت سمورن مالي
خرچن جي اڪائونٽس جا ڪتاب ترتيب ڏيڻ؛

(f) هن ايڪٽ ۾ نه ڄڻايل يونيورسٽي سان لاڳاپيل معاملن
کي منهن ڏيڻ، جيئن مناسب سمجهي؛ ۽

(g) پنهنجي اختيارن مان ڪي به ڪنهن اثارتي يا عملدار يا
ڪميٽي يا ذيلي ڪميٽي حوالي ڪرڻ.

17. اڪيڊمڪ ڪائونسل مشتمل هوندي؛

(i) وائيس چانسلر (چيئرمين)؛

(ii) پرو وائيس چانسلر؛

(iii) ڊينس؛

(iv) اميريٽس پروفيسرن سميت يونيورسٽي جا پروفيسرن؛

(v) ٽيچنگ ڊپارٽمينٽس جو چيئرمين؛

(vi) الحاق ٿيل ڪاليجن جا سمورا پرنسپال؛

(vii) ٻه ناميارا انجنيئر ۽ انجنيئرنگ ۽ ٽيڪنالاجي جا

ماهر چانسلر طرفان نامزد ڪيا ويندا؛

(viii) سنڌ حڪومت جي تعليم کاتي جو سيڪريٽري؛

(ix) رجسٽران؛

(x) لائبريرين؛ ۽

(xi) امتحانن جو ڪنٽرولر.

اڪيڊمڪ ڪائونسل
Academic
Council

(2) اڪيڊمڪ ڪائونسل جا ميمبر، ٽن سالن لاءِ عهدو رکي سگهندا ۽ جيڪڏهن اهڙي ميمبر جو عهدو مدي ختم ٿيڻ کان اڳ خالي ٿئي ٿو ته اهڙي آسامي تي ذيلي دفعه (1) تحت ڀرتي ڪئي ويندي ۽ ان آسامي تي مقرر ڪيل ميمبر رهيل مدي لاءِ عهدو رکي سگهندو.

(3) اڪيڊمڪ ڪائونسل جي گڏجاڻيءَ جو ڪورم ڪل ميمبرن جي هڪ ڀاڱي تي برابر هوندو جنهن جي نسبت هڪ برابر ڳڻي ويندي.

18. (1) اڪيڊمڪ ڪائونسل يونيورسٽي جي اڪيڊمڪ باڊي هوندي ۽ هن ايڪٽ جي گنجائشن ۽ قانونن ۽ ضابطن موجب، ان کي هدايتن، تحقيق ۽ امتحانن جا جوڳا معيار قائم رکڻ ۽ يونيورسٽي ۽ ڪاليجن جي تعليمي زندگي کي سنڀالڻ ۽ هٿي وٺرائڻ جا اختيار حاصل هوندا.

(2) مٿي ڄاڻايل اختيارن جي عام حيثيت سان تضاد ڪانسواءِ، هن ايڪٽ جي گنجائشن، قانونن ۽ ضابطن موجب، اڪيڊمڪ ڪائونسل کي اختيار حاصل هوندا:

- (a) تعليمي معاملن تي سنڊيڪيٽ کي مشورو ڏيڻ؛
- (b) پڙهائي، تحقيق ۽ امتحان ڪرائڻ؛
- (c) پڙهائي جي ڪورس ۽ يونيورسٽي جي امتحانن ۾ شاگردن جي داخلا ڪرائڻ؛
- (e) اسٽوڊنٽ شپس، اسڪالرشپس، ميڊلس ۽ انعام ڏيڻ جو انتظام ڪرڻ؛
- (f) فيڪلٽيز تدريسي شعبن ۽ بورڊ آف اسٽڊيز جي جوڙجڪ ۽ تنظيم سازي لاءِ سنڊيڪيٽ کي اسڪيمون

تجويز ڪرڻ؛

(g) سنڊيڪيٽ جي غور ۽ منظوري لاءِ ضابطا تيار ڪرڻ؛
(h) فيڪلٽي جي ڪنهن بورڊ يا بورڊ آف اسٽڊيز جي سفارش تي، ساليانو ضابطا تجويز ڪرڻ، پڙهائي جا ڪورس، نصاب ۽ سمورن يونيورسٽي امتحانن جي ٽيسٽن لاءِ رهنمائي فراهم ڪرڻ؛ بشرطيڪ جيڪڏهن اهڙي بورڊ جون سفارشن ڄاڻايل تاريخ تائين حاصل نه ٿيون ٿين، اڪيڊمڪ ڪائونسل، سنڊيڪيٽ جي منظوري سان، اهڙن ضابطن کي ايندڙ نالي سال لاءِ جاري رکڻ جي اجازت ڏئي سگهي ٿي؛

(i) ٻين يونيورسٽيز يا ايگزيمننگ باڊيز جي امتحانن جي تصديق ڪرڻ انهن کي يونيورسٽي جي لاڳاپيل امتحانن برابر درجو ڏيڻ؛

(j) هن ايڪٽ جي گنجائشن موجب اٿارٽيز ۾ ميمبرس مقرر ڪرڻ؛

(k) اهڙيا ٻيا ڪم سرانجام ڏيڻ جيئن قانونن ۾ بيان ڪيو ويو هجي.

19. اٿارٽيز جي جوڙجڪ، ڪم ڪار ۽ اختيار جنهن لاءِ هن ايڪٽ ۾ ڪي به خاص گنجائشون ناهن جوڙيون ويون، اهي ايئن هوندا جيئن قانونن ۾ بيان ڪيو ويو هجي.

ٻين اختيارين جي
جوڙجڪ، ڪم ڪار ۽
اختيار

Constitution
functions and
powers of other

20. ڪا به اٿارٽي، وقت بوقت، اهڙيون اسٽينڊنگ، اسپيشل

Authorities ڪجهه اختيارين پاران ڪميٽين جي مقرري Appointment of Committees by certain Authorities اختيارين جي ميمبرن جي عهدي جي مدي جي شروعات Commencement of term of office of members of Authorities	يا ايڊوائيزري ڪميٽيون جوڙي سگهي ٿي، جيئن اها مناسب سمجهي، ۽ اهڙا ماڻهو ڪميٽي جي ميمبرن طور مقرر ڪري سگهي ٿي، جيڪي اهڙي اثارتي جا ميمبر نه هجن. 21. (1) جتي هڪ ميمبر ڪنهن اثارتي يا باڊي ۾ هن ايڪٽ تحت ڪنهن طئي ڪيل مدي لاءِ چونڊيو، مقرر ڪيو يا نامزد ڪيو وڃي ٿو، جيستائين ان جي شروعات جي تاريخ نه بيان ڪئي وڃي، ان کي چونڊجڻ، مقرري يا نامزدگي واري تاريخ کان ڳڻيو ويندو، جيئن معاملو هجي. (2) جتي هڪ ميمبر جيڪو ڪنهن اثارتي يا باڊي ۾ نامزد ڪيو يا چونڊيو ويو آهي، اهو اثارتي يا باڊي جي لڳاتار تن گڏجاڻين ۾ حاضر رهڻ ۾ ناڪام ٿيڻ ٿو ته، اهو ميمبر نه رهندو. (3) جتي ميمبر جنهن کي ڪا اسائنمينٽ ملي آهي يا اهڙي ڪنهن ٻئي سبب جي ڪري يونيورسٽي مان اهڙي عرصي لاءِ غير حاضر رهي ٿو، جيڪو ڇهه مهينن کان گهٽ نه هجي ته ان جي استعيفيٰ سمجهي ويندي ۽ اها سيٽ خالي ٿي ويندي. 22. جيڪڏهن ڪنهن شخص جي اهليت بابت تڪرار پيدا ٿئي ٿو يا اهو ڪنهن اثارتي جي ميمبر طور ڪم جاري رکي ٿو ته اهڙو معاملو وائيس چانسلر، سپ کان سينئر ڊين ۽ سنڌ هاءِ ڪورٽ جي چيف جسٽس يا ان طرفان نامزد ڪيل هاءِ ڪورٽ جي جج تي ٻڌل ڪميٽي ڏانهن اماڻيو ويندو ۽ اهڙي ڪميٽي جو فيصلو حتمي هوندو.
اختيارين ميمبرشپ تڪرار Dispute about	جي بابت تڪرار

membership of Authorities	23. جتي هڪ اٿارٽي يا باڊي جي هڪ ميمبر جو عهدو حڪومت جي هٿ هيٺ ڪنهن آفيس جي ختم ٿيڻ يا اهڙي ميمبر کي چونڊيندڙ مقرر ڪندڙ يا نامزد ڪندڙ مجاز تنظيم، اداري يا ٻي باڊي جي ختم ٿيڻ يا اهڙي تنظيم، اداري يا باڊي کي ڪم کان روڪڻ تي، يا ڪنهن ٻئي سبب جي ڪري خالي ٿئي ٿو ته، اهڙي آسامي کي اهڙيءَ ريت اهڙين شرطن موجب ڀريو ويندو، جيئن چانسلر هدايت ڪري.
Voids in the constitution of Authorities	24. يونيورسٽي جي ڪنهن اٿارٽي يا باڊي جو ڪو قدم يا ڪارروائي اهڙي اٿارٽي يا باڊي ۾ آسامي جي صورت ۾ يا جوڙجڪ ۾ ڪنهن نقص جي صورت ۾ غير موثر نه ٿيندا.
اختيارين جي ڪارروائين جي توثيق	
Validity of proceedings of authorities	25. (1) جتي چانسلر مطمئن آهي ته ڪنهن اٿارٽي جي ڪارروائي هن ايڪٽ جي گنجائشن، قانونن، ضابطن يا قاعدن موجب ناهي ته اهڙي اٿارٽي کي سبب ڄاڻائڻ لاءِ طلب ڪرڻ کانپوءِ ته چواڙهي ڪارروائي کي ختم نه ڪيو وڃي، لکت ۾ حڪم ذريعي، اهڙي ڪارروائي کي رد ڪندو.
اختيارين جي ڪارروائين کي ختم ڪرڻ	
Annulment of proceedings of Authorities	(2) جتي ڪنهن اٿارٽي جو هڪ ميمبر اخلاقي گستاخي جو سزا يافتہ آهي، يا ذهني مريض ٿي ويو آهي يا ٻي صورت ۾ اهڙي اٿارٽي جي ميمبر طور پنهنجا ڪم سرانجام ڏيڻ لاءِ نااهل ٿي ويو آهي ته اهڙي شخص کي چانسلر طرفان اٿارٽي جي ميمبر شپ تان هٽايو ويندو.
	باب پنجون
	يونيورسٽي جا عملدار
	26. هيٺيان يونيورسٽي جا عملدار هوندا:

يونيورسٽي جا عملدار
Officers of the
University

(i) وائيس چانسلر:

(ii) پرو وائيس چانسلر:

(iii) ڊينس:

(iv) تدريسي شعبي جو چيئرمين:

(v) رجسٽرار:

(vi) ڊائريڪٽر آف فنانس:

(vii) امتحانن جو ڪنٽرولر:

(viii) ريزيڊنٽ آڊيٽر:

(ix) لائبريرين ۽

(x) اهڙا ٻيا ماڻهو جيڪي ضابطن موجب بيان ڪيا ويا
هجن.

وائيس چانسلر
Vice Chancellor

27. (1) وائيس چانسلر، چانسلر طرفان چئن سالن جي
عرصي لاءِ اهڙين شرطن ۽ ضابطن موجب مقرر ڪيو ويندو
جيئن چانسلر طئي ڪري، ۽ اهو تيسٽائين عهدو رکندو
جيستائين چانسلر چاهي.

(2) جڏهن وائيس چانسلر جو عهدو خالي آهي، يا اهو غير
حاضر آهي يا بيماري سبب يا ڪنهن ٻئي سبب جي ڪري
پنهنجي آفيس جا ڪم سرانجام ڏيڻ کان لاچار آهي،
چانسلر اهڙا انتظام ڪري سگهي ٿو جيئن اهو مناسب
سمجهي.

(3) وائيس چانسلر يونيورسٽيءَ جو مکيه منتظم ۽
اڪيڊمڪ آفيسر هوندو.

28. چانسلر کي هيٺيان اختيار هوندا:

(i) هن ايڪٽ جي گنجائشن ۽ قانونن، ضابطن ۽ قاعدن جي
نظرداري کي يقيني بڻائڻ؛

وائيس چانسلر جا

(ii) ٻنهي چانسلر ۽ پرو چانسلر جي غير حاضري ۾
يونيورسٽي جي ڪانويڪيشن ۽ سينيٽ جي گڏجاڻين جي
صدارت ڪرڻ؛

(iii) اٿارٽيز يا يونيورسٽي جي ٻين باڊيز جي گڏجاڻين ۾
شامل ٿيڻ ۽ انهن جي صدارت ڪرڻ، جن جو اهو چيئرمين
هجي يا نه هجي؛

(iv) هنگامي صورتحال ۾ اهڙو قدم کڻڻ، جيڪو اهو ضروري
سمجهي ۽ ان کانپوءِ جيترو جلد ٿي سگهي، ان ڪنيل قدم
بابت ان عملدار اٿارٽي يا ٻي باڊي کي رپورٽ ڪرڻ، جنهن
کي عام صورتحال ۾ قدم کڻڻو هيو

(v) عارضي آساميون پيدا ڪرڻ، جيڪي ڇهه مهينن جي
عرصي کان وڌيڪ نه هجن ۽ انهن آسامين تي ڀرتي ڪرڻ؛
(vi) شروعاتي پگهار ڪٽندڙ عهدن تي مقرري ڪرڻ، جيئن
بيان ڪيو ويو هجي؛

(vii) منظور ڪيل بجيت مان خرچ جاري ڪرڻ ۽
جيڪڏهن ضروري هجي خرچ جي ساڳئي ميجر هيڊ مان
فنانس کي ٻيهر ترتيب ڏيڻ؛

(viii) ٻيهر ترتيب ذريعي اهڙي رقم جاري ڪرڻ جيڪا
پنج هزار رپين کان وڌيڪ نه هجي، اهڙي خرچ لاءِ جيڪو
بجيت ۾ نه ڄاڻايو ويو هجي ۽ ان کي سنڊيڪيٽ جي ايندڙ
گڏجاڻيءَ ۾ رپورٽ ڪرڻ؛

(ix) لاڳاپيل يونيورسٽي طرفان مليل نالن جي پينل تي غور
ڪرڻ کانپوءِ يونيورسٽي جي سمورن امتحانن لاءِ پيپر
سيٽس ۽ ايگزيمينرس مقرر ڪرڻ؛

(x) پيپرز جي جاچ پڙتال، مارڪس شيٽس جوڙڻ ۽ امتحانن

جي نتيجن جي تياري جا انتظام ڪرڻ؛

(xi) يونيورسٽي جي استادن، عملدارن ۽ ٻين عملدارن کي پڙهائي، تحقيق، امتحان، انتظاميه يا يونيورسٽي جون ٻيون اهڙيون سرگرميون سونپڻ، جيئن اهو ضروري سمجهي؛
(xii) اهڙين شرطن موجب، جيئن بيان ڪيو ويو هجي، هن ايڪٽ تحت پنهنجا ڪي به اختيار يونيورسٽي جي ڪنهن عملدار يا ملازم حوالي ڪرڻ؛

(xiii) اهڙا اختيار استعمال ڪرڻ ۽ اهڙا ڪم سرانجام ڏيڻ، جيئن بيان ڪيو ويو هجي.

29. (1) چانسلر، وائيس چانسلر سان مشوري بعد مين ڪيمپس ۽ اضافي ڪيمپسز جيڪڏهن ڪوهجي، يا ٻنهي ڪيمپسز لاءِ، گڏيل طور يا ڌار ڌار اهڙين شرطن ۽ اهڙي عرصي لاءِ، جيڪو چئن سالن کان وڌيڪ نه هوندو، جيئن چانسلر طئي ڪري، پرو وائيس چانسلر مقرر ڪري سگهي ٿو.

(2) جتي ذيلي دفعو (1) تحت پرو وائيس چانسلر مقرر ڪيو يوو آهي، اهو جيستائين ڪجهه هن ايڪٽ جي متضاد نه هجي، وائيس چانسلر جا اهڙا اختيار استعمال ڪندو ۽ اهڙا ڪم سرانجام ڏيندو يا ڪيمپس جي سلسلي ۾ اهڙا ٻيا اختيار استعمال ڪندو ۽ ڪم سرانجام ڏيندو جن لاءِ اهو مقرر ڪيو ويو آهي، جيئن چانسلر کيس حوالي ڪري.

30. (1) رجسٽرار يونيورسٽي جو ڪل وقتي عملدار هوندو ۽ سنڊيڪيٽ طرفان مقرر ڪيو ويندو. بشروطيڪ پهريون رجسٽرار هن ايڪٽ جي فوري طور لاڳو ٿيڻ کانپوءِ چانسلر

پرو وائيس چانسلر
Pro_Vice_
Chancellor

رجسٽرار

Registrar

طرفان وائيس چانسلر جي مشوري سان مقرر ڪيو ويندو.
(2) رجسٽرار اهڙين شرطن ۽ ضابطن تحت مقرر ڪيو ويندو جيئن چانسلر طئي ڪري ۽ ٽن سالن لاءِ عهدو رکندو ۽ ٻيهر مقرري لاءِ اهل هوندو.

(3) رجسٽرار ڪري سگهندو:

(a) يونيورسٽي جي عام مهر ۽ تعليمي رڪارڊس جو سنڀاليندڙ هوندو.

(b) ڄاڻايل طريقڪار موجب رجسٽرڊ گريجوئيٽس جو رجسٽر ترتيب ڏيندو.

(c) ڄاڻايل طريقڪار موجب اثارتيز جي ميمبرز جون چونڊون ڪرائيندو.

(d) اهڙيون ذميداريون سرانجام ڏيندو جيئن بيان ڪيل هجن.

31. (1) ڊائريڪٽر آف فنانس يونيورسٽي جو ڪل وقتي عملدار هوندو ۽ چانسلر طرفان اهڙين شرطن ۽ ضابطن موجب مقرر ڪيو ويندو جيئن اهو طئي ڪري.

ڊائريڪٽر آف فنانس
Director of
Finance

(2) ڊائريڪٽر آف فنانس ڪري سگهندو:

(a) يونيورسٽي جي ملڪيت، ماليات ۽ سيڙپڪاري جو انتظام ڪندو.

(b) يونيورسٽي جي سالياني ۽ نظرثاني ٿيل بجيت جا ڪاٿا تيار ڪندو ۽ اهڙا ڪاٿا فنانس اينڊ پلاننگ ڪميٽي، سنڊيڪيٽ ۽ سينيٽ جي سامهون پيش ڪندو.

(c) اهو يقيني بڻائڻ ته يونيورسٽي جا فنڊ انهن مقصدن لاءِ استعمال ٿيا آهن، جن لاءِ اهي فراهم ڪيا ويا آهن؛ ۽

(d) اهڙيون ٻيون ذميداريون سرانجام ڏيڻ جيئن بيان ڪيو

امتحانن جو ڪنٽرولر Controller of Examinations	ويو هجي. 32. (1) امتحانن جو ڪنٽرولر، اٿارٽي جو ڪل وقتي عملدار هوندو ۽ سنڊيڪيٽ طرفان اهڙين شرطن ۽ ضابطن تحت مقرر ڪيو ويندو جيئن اها طئي ڪري؛ بشرطيڪ هن ايڪٽ جي فوري طور شروعات کانپوءِ پهريون امتحانن جو ڪنٽرولر چانسيلر طرفان وائيس چانسيلر جي سفارشن سان مقرر ڪيو ويندو.
ريزيڊنٽ آڊيٽر Resident Officer	(2) امتحانن جو ڪنٽرولر امتحانن سان لاڳاپيل سمورن معاملن جو ذميدار هوندو ۽ اهڙيون ذميداريون سرانجام ڏيندو جيئن بيان ڪيو ويو هجي. 33. (1) ريزيڊنٽ آڊيٽر يونيورسٽي جو ڪل وقتي عملدار هوندو ۽ صوبائي آڊٽ ڊپارٽمينٽ طرفان اهڙين شرطن ۽ ضابطن موجب مقرر ڪيو ويندو جيئن اهي طئي ڪيا وڃن.
ٻيا عملدار Other Officers	(2) ريزيڊنٽ آڊيٽر يونيورسٽي جي اڪائونٽس جي آڊيٽنگ سان لاڳاپيل سمورن معاملن جو ذميدار هوندو ۽ اهڙيون ٻيون ذميداريون سرانجام ڏيندو جيئن بيان ڪيو ويو هجي. 34. ملازمت جا شرط ۽ ضابطا ۽ اختيار ۽ ذميداريون اهڙي عملدار جا، جيڪي اڳ ۾ مهيا نه ڪيا ويا هجن، اهي اهڙيءَ ريت هوندا جيئن بيان ڪيا وڃن.
سبب جاڻاڻ جو موقعو Opportunity to	باب VI يونيورسٽي جا عملدار استاد ۽ ملازم 35. (1) جيستائين ڪجهه اڳواٽ موجود نه هجي، تيستائين؛ (عملدارن، استادن يا ملازمن کي حڪومت يا تنظيم جي ڪنهن ملازمت لاءِ طلب ڪرڻ جا اختيار). (a) يونيورسٽي

show cause

جو ڪو عملدار استاد يا ٻيو ڪو ملازم جيئن چانسلر عوامي مفاد ۾ هدايت ڪري، حڪومت جي ڪنهن عهدي يا ٻي ڪنهن يونيورسٽي يا ڪنهن تعليمي يا تحقيقي اداري ۾ ملازمت ڪندو:

بشرطيڪ استاد جي صورت ۾ هدايت جاري ڪرڻ کان اڳ سنڊيڪيٽ سان مشورو ڪيو ويندو.

(b) چانسلر، عوامي مفاد ۾، يونيورسٽي ۾ موجود ڪنهن عهدي کي سرڪاري ملازم ٻي ڪنهن يونيورسٽي يا تعليمي يا تحقيقي اداري جو ملازم مقرر ڪري پرڻ جي هدايت ڪري سگهي ٿو.

بشرطيڪ استادن جي صورت ۾ اهڙن تي ڀرتي کان اڳ سليڪشن بورڊ سان مشورو ڪيو ويندو.

(2) جتي هن دفعي تحت ڪا مقرر يا بدلي ڪئي وڃي ٿي، مقرر ڪيل يا بدلي ڪيل جي ملازمت جا شرط ۽ ضابطا اهڙي مقرر يا بدلي کان اڳ ملندڙ سهولتون کان گهٽ نه هوندا ۽ ان کي اڳوڻي ملازمت ۾ ملندڙ سمورا فائدا ڏنا ويندا.

36. يونيورسٽي جو ڪو عملدار استاد يا ٻيو ڪو ملازم جيڪو مستقل عهدو رکندو هجي، ان جي رينڪ نه گهٽائي ويندي، يا کيس برطرف يا ملازمت مان لازمي طور رٽائر نه ڪيو ويندو. جيستائين کيس اهڙو قدم کڻڻ خلاف سبب ڄاڻائڻ جو موزون موقعو نه ڏنو وڃي.

بشرطيڪ اهڙي ڪنهن عملدار استاد يا ملازم تي هن دفعي موجب ڪجهه به لاڳو نه ٿيندو جيڪڏهن اهو اخلاقي گستاخلي ۾ ملوث هوندو يا مجاز اختياري جي راءِ موجب سبب ڄاڻائڻ جو موزون موقعو ڏيڻ باوجود اهو عمل ڪرڻ

سنڊيڪيٽ کي اپيلون
۽ انهن تي نظرثاني
Appeals to and
review by
Syndicate

سپر اينوئيشن جي عمر Age of Superannuation	لائق نه آهي. 37. (1) جتي ڪنهن عملدار (سواءِ وائيس چانسلر جي)، استاد يا يونيورسٽي جي ڪنهن ٻئي ملازم کي سزا ڏني وئي آهي يا ان جي ملازمت جا ڪي به شرطون ۽ ضابطا وائيس چانسلر يا ڪنهن ٻي مجاز اثارتي طرفان جاري ڪيل حڪم ذريعي سندس نقصان ۾ تبديل ڪيا ويا آهن، اهڙي حڪم خلاف سنڊيڪيٽ کي اپيل ڪري سگهي ٿو. بشرطيڪ جتي حڪم سنڊيڪيٽ طرفان جاري ڪيو ويو هجي، متاثر شخص، اپيل ڪرڻ بدران سنڊيڪيٽ کي اهڙي حڪم تي نظر ثاني لاءِ درخواست ڪري سگهي ٿو. (2) ذيلي دفعو (1) تحت اپيل يا نظر ثاني جي درخواست وائيس چانسلر ذريعي ڏني ويندي، جيڪو ان کي پنهنجي راءِ سان گڏ سنڊيڪيٽ سامهون رکندو ۽ اهڙي اپيل يا درخواست سنڊيڪيٽ طرفان اڪلائي ويندي جيئن اها مناسب سمجهي.
پينشن، انشورنس، گريجوئٽي، پروويڊنٽ فندو ۽ بينيوولينٽ فنڊ Pension insurance Gratuity, provident Fund and Benevolent Fund	38. يونيورسٽي جو ڪو عملدار استاد يا ٻيو ڪو ملازم ملازمت تان رٽائر ٿيندو: (i) اهڙي تاريخ تي، ملازمت جا پنجويهه سال مڪمل ڪرڻ کانپوءِ اهو پينشن يا رٽائرمينٽ جي ٻين فائدين لاءِ اهل هوندو جيئن مجاز اختياري هدايت ڪري يا (ii) جتي ذيلي شق (1) تحت ڪا هدايت نه ڏني وئي آهي، سٺ سال عمر پوري ٿيڻ تي. وضاحت: هن دفعو ۾ ”مجاز اثارتي“ مطلب مقرري ڪندڙ اثارتي يا ان سلسلي ۾ مقرري ڪندڙ اثارتي طرفان مڪمل طور بااختيار بڻايل ڪو شخص، جيڪو ان عملدار استاد يا

لاڳاپيل ڪنهن ٻئي ملازم جي رينڪ کان گهٽ نه هجي.
39. يونيورسٽي اهڙي سلسلي ۾ ۽ اهڙين شرطن موجب
جيئن بيان ڪيو ويو هجي، ان جي عملدارن، استادن ۽ ٻين
ملازمن کي پينشن، انشورنس، گريجوئٽي، پروويڊنٽ فنڊ ۽
بينيوولينٽ فنڊ جاري ڪندي:

بشرطيڪ جيڪڏهن ڪو پروويڊنٽ فنڊ هن دفعي تحت ڏنو
ويو آهي، پروويڊنٽ فنڊ ايڪٽ، 1925 جون گنجائشون
(1925 جو ايڪٽ، XIX) اهڙي فنڊ تي لاڳو ٿينديون، جن
اهو گورنمينٽ پروويڊنٽ فنڊ هجي.

باب VII

يونيورسٽي فنڊ

40. يونيورسٽي لاءِ هڪ فنڊ هوندو جنهن کي يونيورسٽي
فنڊ سڏيو ويندو جنهن ۾ يونيورسٽي طرفان فيس، عطيت،
ٽرسٽس، وصيتن، انڊومينٽس، ڪنٽريبيوشنز گرانٽس ۽
ٻين وسيلن کان حاصل ڪيل سموريون رقمون جمع ڪيون
وينديون.

41. (1) يونيورسٽي جا اڪائونٽس اهڙي طريقي ۽ اهڙي
نموني سنڀاليا ويندا، جيئن بيان ڪيو ويو هجي.

(2) يونيورسٽي جا اڪائونٽس ڄاڻايل طريقي موجب ان
سلسلي ۾ حڪومت طرفان مقرر ڪيل آڊيٽر طرفان سال ۾
هڪ دفعو آڊٽ ڪيا ويندا.

(3) ڊائريڪٽر آف فنانس ۽ ريزيڊنٽ آڊيٽر طرفان دستخط
ٿيل يونيورسٽي اڪائونٽس جو ساليانو اسٽيٽمينٽ مالي
سال ختم ٿيڻ جي ڇهه مهينن اندر حڪومت کي پيش ڪيو
ويندو.

(4) يونيورسٽي جو اڪائونٽ آڊٽ اعتراض سميت، جيڪڏهن ڪو هجي، ۽ حڪومت طرفان مقرر ڪيل آڊيٽر ۽ ڊائريڪٽر آف فنانس جي تحفظات سان اهڙي ريت سنڊيڪيٽ سامهون پيش ڪيا ويندا، جيئن بيان ڪيو ويو هجي.

باب VIII

ڪاليجن جو يونيورسٽي سان الحاق ٿيڻ

42. (1) يونيورسٽي ۾ الحاق چاهيندڙ ڪاليج مطمئن ڪرڻ لاءِ يونيورسٽي کي درخواست ڏيندو ته:

ڪورسز جو اضافو
Addition of
Courses

(a) ڪاليج حڪومت جي انتظام هيٺ آهي يا مستقل بنيادن تي جوڙيل گورننگ باڊي جي نگرانيءَ هيٺ آهي؛

(b) ڪاليج جا مالي وسيلا اداري کي هلائڻ ۽ جوڳي نموني ڪم جاري رکڻ لاءِ ڪافي آهن؛

(c) ڪاليج جي پڙهائيندڙ ۽ ٻئي اسٽاف جي سگهه، تعليمي قابليت ۽ ملازمت جا شرطون ۽ ضابطا بيان ڪيل ڪورسز آف اسٽڊيز ۽ ڪاليج جي تربيت جي مقصد لاءِ مطمئن ڪندڙ آهن؛

(d) ڪاليج کي پنهنجي ملازمن جي ڪم ڪار ۽ نظم و ضبط کي سنڀالڻ لاءِ جوڳا قاعدا آهن؛

(e) ڪاليج جي عمارت موزون ۽ ان جي گهرجن موجب وڏي آهي؛

(f) ڪاليج وٽ اهڙيون گنجائشون آهن، يا ڄاڻايل طريقي موجب گنجائشون جوڙي سگهبي ٿو، شاگردن جي رهائش لاءِ جيڪي پنهنجي والدين يا سنڀاليندڙ سان گڏ نه رهندا هجن، ۽ انهن جي نظرداري ۽ طبي ۽ عام پلائيءَ جي لاءِ؛

(g) ڪاليج کي لائبريري جي گنجائش آهي ۽ لائبريري جون خدمتون فراهم ڪري ٿو.

(h) ڪاليج کي خاص طور پيريل ليباريٽري، ميوزيم ۽ ڪاليج ۾ پڙهائي وٺندڙ ڪورس جي عملي ڪم لاءِ گهريل پيون جايون آهن؛

(i) ڪاليج وٽ اهڙي گنجائش آهي، يا ڪاليج جي عمارت ۾ پرنسپال يا پڙهائي جي استاف جي ٻين ميمبرن جي رهائش جي گنجائش ناهي سگهي ٿو يا ويجهو اهڙي عمارت جي يا شاگردن جي رهائش جي ويجهو؛ ۽

(j) ڪاليج جو الحاق ۾ ٻئي ڪاليج يا تعليمي اداري طرفان ان جي شاگردن جي تعليم جي فائدي ۽ نظم و ضبط لاءِ جوڙيل گنجائشن لاءِ نقصانڪار نه هوندو.

(2) درخواست سان گڏ ڪاليج طرفان وڌيڪ هڪ قسم نامو هوندو ته الحاق کانپوءِ انتظاميا يا ٽيچنگ اسٽاف ۾ ڪنهن به تبديلي بابت يونيورسٽي کي اڳواٽ ٻڌايو ويندو ۽ ٽيچنگ اسٽاف وٽ اهڙي تعليمي قابليت هوندي، جيڪا بيان ڪئي وئي هجي.

(3) سنڊيڪيٽ، افيليئيشن ڪميٽي جي سفارش تي غور ڪرڻ کانپوءِ، اهڙي طريقيڪار موجب، جيئن ڄاڻايو ويو هجي، الحاق جي منظوري ڏيندي يا انڪار ڪندي.

بشرطيڪ الحاق کان انڪار نه ڪيو ويندو. تيستائين جيستائين ڪاليج کي اهڙي فيصلو خلاف عرضداشت پيش ڪرڻ جو موقعو فراهم نه ڪيو وڃي.

43. جتي الحاق ٿيل ڪاليج ڪورسز آف اسٽڊيز شامل

ڪرڻ جي خواهش ڪري ٿو جن جي سلسلي ۾ ان کي ضم ڪيل تعليمي

ادارن طرفان رپورٽون Reports from affiliated educational institutions الحاق ڪي ختم ڪرڻ With draw of affiliation	الحاق جي اجازت ڏني وئي آهي ته ان سلسلي ۾ اهڙي اضافي جي اجازت لاءِ يونيورسٽي کي درخواست ڏني ويندي، ساڳئي طريقي جيئن الحاق لاءِ درخواست ڏني وئي هئي ۽ ان کي ساڳئي طريقي ڪلايو ويندو. 44. (1) هر الحاق ٿيل ڪاليج اهڙيون رپورٽون، رٽرنس ۽ ٻي معلومات يونيورسٽي کي فراهم ڪندو جيڪا يونيورسٽي طرفان ڪاليج جي صلاحيت معلوم ڪرڻ لاءِ طلب ڪئي وڃي.
الحاق ڪي ختم ڪرڻ کان انڪار خلاف اپيل Appeal against refusal of withdrawal of affiliation	(2) يونيورسٽي الحاق ٿيل ڪاليج کي دفعه 42 جي ذيلي دفعه (1) ۾ ڄاڻايل ڪنهن معاملي جي سلسلي ۾ اهڙو قدم ڪڍڻ جو چئي سگهي ٿي ۽ اهڙي عرصي دوران جيئن اها مناسب سمجهي. 45. جتي ڪو الحاق ٿيل ڪاليج هن ايڪٽ تحت ڪي گهرجون پوريون ڪرڻ ۾ ناڪام ٿئي ٿو يا الحاق جي ڪن شرطن تي عمل ڪرڻ ۾ ناڪام ٿئي ٿو يا ان جي معاملن کي تعليم جي مفادن خلاف حل ڪري ٿو سنڊيڪيٽ، ڄاڻايل طريقي موجب ۽ افيليشن ڪميٽي جي سفارش تي ۽ ڪاليج جي رپريزنٽيشن تي غور ڪرڻ کانپوءِ، برقرار رکي سگهي ٿو يا ختم ڪري سگهي ٿو سموريون يا ڪا به مراعت جيڪا الحاق ٿيل ڪاليج کي ڏني وئي هجي.
قانون Statutes	46. جتي ڪنهن ڪاليج کي دفعه 42 تحت الحاق کان انڪار ڪيو ويو آهي يا الحاق ٿيل ڪاليج کي مليل سموريون يا ڪا هڪ مراعت برقرار رکي وئي آهي يا دفعه 45 تحت ختم ڪئي وئي آهي، اهڙي انڪار خلاف سينيٽ کي مخصوص عرصي دوران اپيل ڪري سگهجي ٿي، جيئن

به معاملو هجي، ترميم يا ختم ڪرڻ، ۽ معاملو اهڙي ريت اڪلايو ويندو، جيئن بيان ڪيو ويو هجي. بشرطيڪ اپيل جي سلسلي ۾ ڪو به حڪم جاري نه ڪيو ويندو، جيستائين اپيل ڪندڙ کي ٻڌڻ جو موقعو فراهم نه ڪيو وڃي.

باب IX

قانون، ضابطا ۽ قاعدا

47. (1) قانون هيٺين سمورن يا انهن مان ڪنهن هڪ معاملي لاءِ جوڙيا ويندا:

ضابطا
Regulations

(a) يونيورسٽي جي عملدارن، استادن ۽ ٻين ملازمن جا پي اسڪيل يا ملازمت جا ٻيا شرطون ۽ ضابطا ۽ اهڙن عملدارن، استادن ۽ ملازمن جي پيشن، انشورنس، گريجوئٽي، پروويڊنٽ فنڊ ۽ بينيوولينٽ فنڊ ڏيڻ؛

(b) عملدارن ۽ استادن سميت يونيورسٽي جي ملازمن جي هلت چلت ۽ نظم و ضبط؛

(c) اثارتيز جي جوڙجڪ، اختيار ۽ ذميداريون ۽ اهڙين اثارتيز ۾ چونڊون ڪرائڻ ۽ ان سان لاڳاپيل معاملن؛

(d) رجسٽرڊ گريجوئيٽ جو رجسٽر سنڀالڻ؛

(e) ڪاليج جو الحاق ۽ ڌار ڪرڻ ۽ ان سان لاڳاپيل معاملن؛

(f) تعليمي ادارن جي يونيورسٽي جي مراعتن ۾ داخلا ۽ مراعتن کان خارج ڪرڻ؛

(g) فيڪلٽيز ادارا، ڪاليج ۽ اڪيڊمڪ ڊويزنس جو قيام؛

(h) عملدارن استادن ۽ يونيورسٽي جي ٻين ملازمن جا اختيار ۽ ذميداريون؛

(i) امپريٽس پروفيسر جي مقرري لاءِ شرط؛

(j) شرط جن تحت يونيورسٽي پبلڪ باڊيز يا ٻين تنظيمن سان تحقيق ۽ ايدوائيزري سروسز لاءِ معاهدن ۾ داخل ٿي سگهي ٿي؛

(k) پڙهائي جي عام اسڪيم بشمول ڪورسز جو عرصو ۽ مضمونن جو انگ ۽ امتحانن لاءِ پيپرز؛

(l) اعزازي ڊگريون ڏيڻ؛ ۽

(m) ٻيا معاملو جيڪي قانونن ۾ بيان ٿيڻ گهرجن يا بيان ٿيڻ ضروري آهن.

(2) سنڊيڪيٽ ڪن قانونن لاءِ سينيٽ کي آڇ ڏيندي، جيڪا آڇ تي غور ڪرڻ کانپوءِ، ترميم سان يا ترميم ڪرڻ کان سواءِ ان کي قبول ڪندي يا ان کي ٻيهر غور ڪرڻ لاءِ سنڊيڪيٽ کي واپس اماڻيندي يا ان کي رد ڪري ڇڏيندي؛ بشرطيڪ قانون ڪنهن اٿارٽي جي جوڙجڪ يا اختيارن تي اثر انداز ٿيڻ ٿا ته ان جي تيستائين منظوري نه ڏني ويندي جيستائين اهڙي اٿارٽي کي آڇ تي لکت ۾ راءِ ڏيڻ جو موقعو فراهم نه ڪيو وڃي؛

بشرطيڪ اهو به ته ذيلي دفعو (1) جي شق (a) ۾ ڄاڻايل ڪنهن به معاملي جي سلسلي ۾ سينيٽ طرفان منظور ڪيل قانون، تيستائين موثر نه هوندو جيستائين چانسلر طرفان منظوري نه ڏني وڃي؛

(3) جيستائين ڪجهه ذيلي دفعو (2) جي متضاد نه هجي، چانسلر پهريان قانون نافذ ڪندو جيڪي تيستائين لاڳو رهندا جيستائين ترميم نه ڪئي وڃي يا انهن کي سنڊيڪيٽ طرفان جوڙيل قانونن سان تبديل نه ڪيو وڃي.

48. (1) قانونن موجب، ضابطا هيٺين سمورن معاملن يا

هينين مان ڪنهن به هڪ معاملي لاءِ جوڙيا ويندا:

- (a) ڊگري، ڊپلوما ۽ يونيورسٽي جي سرٽيفڪيٽن لاءِ پڙهائي جا ڪورسز؛
- (b) يونيورسٽي ۽ ڪاليجن ۾ پڙهائي جو انداز ۽ طريقيڪار؛
- (c) يونيورسٽي ۾ تعليم لاءِ داخلائون ۽ اهي شرط جن مطابق ڪورس ۾ داخلا جي اجازت ڏني ويندي ۽ يونيورسٽي جا امتحان جيڪي ڊگري، ڊپلوما ۽ سرٽيفڪيٽن حاصل ڪرڻ جي لائق بڻائيندا؛
- (d) امتحان ڪرائڻ؛
- (e) شاگردن طرفان پڙهائي ڪورس ۾ داخلا ۽ يونيورسٽي جي امتحانن لاءِ فيس ۽ ٻيون چارجز ادا ڪيون وينديون؛
- (f) يونيورسٽي جي شاگردن جي هلت چلت ۽ نظم و ضبط؛
- (g) يونيورسٽي يا ڪاليجن جي شاگردن جي رهائش، ۽ رهائش جي هالس ۽ هاسٽلس ۾ رهائش جي فيس ۽ شاگرد جي هاسٽلس ۽ لاجنگس جي منظوري؛
- (h) ڊگري حاصل ڪرڻ لاءِ آزاد تحقيق جون شرطون؛
- (i) فيلوشپس، اسڪالرشپس، ميڊلس ۽ انعام ڏيڻ؛
- (j) وظيفا ۽ مفت ۽ اڌ مفت اسٽوڊنٽ شپس ڏيڻ؛
- (k) اڪيڊمڪ ڪاسٽيوم؛
- (l) لائبريري جو استعمال؛
- (m) ٽيچنگ ڊپارٽمينٽس ۽ بورڊس آف اسٽڊيز جي جوڙجڪ؛ ۽
- (n) ٻيا معاملا جيڪي هن ايڪٽ يا قانونن موجب بيان ٿيڻا آهن يا ضابطن ذريعي بيان ڪري سگهجن ٿا.

ڪارروائي تي پابندي
Bar of
Jurisdiction

(2) اڪيڊمڪ ڪائونسل ضابطا جوڙيندي ۽ سنڊيڪيٽ کي پيش ڪندي، جيڪا انهن کي ترميم سان يا بنا ترميم جي منظور ڪندي يا انهن کي اڪيڊمڪ ڪائونسل ڏانهن ٻيهر غور لاءِ واپس اماڻيندي يا انهن کي رد ڪندي.

49. (1) ڪا اٿارٽي يا باڊي يا يونيورسٽي هن ايڪٽ، قانونن يا ضابطن سان لاڳاپيل قاعدا جوڙي سگهي ٿي، ته جيئن ان جي معاملن کي هلائي سگهجي ۽ ان جي گڏجاڻين جو وقت ۽ هنڌ ۽ ان سان لاڳاپيل معاملن حل ڪري سگهجن. (2) سنڊيڪيٽ ڪنهن اٿارٽي يا باڊي، سواءِ سينيٽ جي طرفان جوڙيل ڪن قاعدن ۾ ترميم ڪرڻ يا انهن کي منسوخ ڪرڻ جي هدايت ڪري سگهي ٿي؛

بشرطيڪ جيڪڏهن اهڙي ڪا اٿارٽي يا باڊي سنڊيڪيٽ طرفان ڏنل اهڙي هدايت مان مطمئن نه ٿي ٿئي ته، اها سينيٽ کي اپيل ڪري سگهي ٿي، جنهن جو فيصلو حتمي هوندو.

باب X

جنرل پروويزن

ضمانت
Indemnity

50. ڪنهن به عدالت کي هن ايڪٽ تحت ڪيل ڪنهن ڪم يا ڪجهه ڪرڻ جي ارادي خلاف ڪنهن ڪارروائي، گرانٽ يا فيصلي يا ڪنهن حڪم جاري ڪرڻ جو اختيار نه هوندو.

رندڪون ختم ڪرڻ
Repeal of
Difficulties

51. هن ايڪٽ تحت ڪيل ڪنهن ڪم يا ڪجهه ڪرڻ جي ارادي تي حڪومت، يونيورسٽي يا ڪنهن اٿارٽي، عملدار يا حڪومت يا يونيورسٽي جي ملازم يا ڪنهن شخص خلاف ڪو مقدمو يا قانوني ڪارروائي نه ٿيندي.

52. جتي هن ايڪٽ جي لاڳو ٿيڻ جي ٻارنهن مهينن دوران

منسوخ
Repeal

هن ايڪٽ جي ڪن گنجائشن تي عملدرآمد ۾ ڪا رنڊڪ
پيش اچي ٿي، چانسلر، وائيس چانسلر جي سفارش تي
اهڙي رنڊڪ کي هٽائڻ لاءِ خاص هدايتون جاري ڪري
سگهي ٿو.

53. قائد عوام يونيورسٽي آف انجنيئرنگ اينڊ ٽيڪنالاجي
آرڊيننس، 1996 کي منسوخ ڪيو وڃي ٿو.

نوٽ:- ايڪٽ جو مذڪوره ترجمو عام ماڻهن جي واقفيت
لاءِ آهي جيڪو ڪورٽ ۾ استعمال نٿو ڪري سگهجي.